ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 15.3.2024
COM(2024) 139 final

2024/0073 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116 όσον αφορά τα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση, τα προγράμματα για το κλίμα, το περιβάλλον και την καλή διαβίωση των ζώων, τις τροποποιήσεις των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ, την επανεξέταση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και τις εξαιρέσεις από τους ελέγχους και τις κυρώσεις

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Μέσω των στρατηγικών σχεδίων στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ), η Ευρωπαϊκή Ένωση αποσκοπεί στην προώθηση ενός έξυπνου, ανταγωνιστικού, ανθεκτικού και διαφοροποιημένου γεωργικού τομέα που θα διασφαλίζει μακροπρόθεσμα την επισιτιστική ασφάλεια. Ταυτόχρονα, αποβλέπει στη στήριξη και την ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, και της δράσης για το κλίμα, στη συμβολή στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της Ένωσης, μεταξύ των οποίων οι δεσμεύσεις στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και στην ενίσχυση του κοινωνικοοικονομικού ιστού των αγροτικών περιοχών.

Τα κράτη μέλη κατήρτισαν 28 στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ, τα οποία εγκρίθηκαν από την Επιτροπή και εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά το 2023· τα εν λόγω σχέδια προβλέπουν την παροχή άμεσης εισοδηματικής στήριξης στους γεωργούς, στήριξης για περιβαλλοντικά προγράμματα, καθώς και στήριξης, παραδείγματος χάριν, για επενδύσεις σε ορισμένους γεωργικούς τομείς, την αγροτική ανάπτυξη, και τη γνώση και καινοτομία. Τα στρατηγικά σχέδια προβλέπουν αφενός σημαντική αύξηση της επικουρικότητας στη διαχείριση της ΚΓΠ και, αφετέρου, προσανατολισμό στις επιδόσεις. Οι δαπάνες πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη 10 ειδικών οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών στόχων της ΚΓΠ, οι οποίοι μετρώνται με μια σειρά κοινών δεικτών.

Τα εν λόγω στρατηγικά σχέδια συμβάλλουν στο φιλόδοξο θεματολόγιο της Πράσινης Συμφωνίας της Επιτροπής, σε συνδυασμό με ρυθμιστικές πρωτοβουλίες, επενδύσεις στην έρευνα και άλλες δράσεις για την επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της Ένωσης για το 2050. Υπό το πρίσμα αυτό, ο κανονισμός για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ [κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115] εισήγαγε αυστηρότερες βασικές προϋποθέσεις για τη στήριξη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, και τα 28 στρατηγικά σχέδια διαθέτουν, συλλογικά, σημαντικά υψηλότερα ποσά στήριξης στους γεωργούς για περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους σε σύγκριση με την προηγούμενη ΚΓΠ.

Συνολικά, η νέα προσέγγιση λειτουργεί ικανοποιητικά. Ωστόσο, το πρώτο έτος εφαρμογής των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ κατέστησε σαφές ότι απαιτούνται προσαρμογές για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των σχεδίων και τη μείωση της γραφειοκρατίας. Επίσης, η εφαρμογή των σχεδίων δεν θα πρέπει να εξετάζεται ανεξάρτητα από τις συζητήσεις σχετικά με άλλες νομοθετικές προτάσεις της Πράσινης Συμφωνίας, οι οποίες θα επηρεάσουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν άμεσα τους γεωργούς και τις απαιτήσεις των στρατηγικών σχεδίων. Επιπλέον, ο κανονισμός για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ εκδόθηκε πριν από την έναρξη του μεγάλης κλίμακας επιθετικού πολέμου της Ρωσίας στην Ουκρανία, ο οποίος εξακολουθεί να επηρεάζει έντονα τις αγορές (και τα περιθώρια των γεωργών), καθώς και το πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής της Ευρώπης.

Μολονότι οι εκτεταμένες διαμαρτυρίες των γεωργών σε όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης οφείλονται σε πολλούς και σύνθετους λόγους, οι προαναφερθέντες λόγοι αποτελούν σημαντικό μέρος του πλαισίου.

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 1ης Φεβρουαρίου 2024 συζητήθηκαν οι προκλήσεις στον γεωργικό τομέα, καθώς και οι ανησυχίες που εξέφρασαν οι γεωργοί κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων. Τονίζοντας τον ουσιαστικό ρόλο της ΚΓΠ, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε

το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προωθήσουν τις αναγκαίες εργασίες. Για να επιτευχθεί αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα λοιπά θεσμικά όργανα της ΕΕ, τα κράτη μέλη και οι γεωργοί θα πρέπει να επιδείξουν πνεύμα συνεργασίας. Η πρόεδρος της Επιτροπής, κ. Von der Leyen, δεσμεύτηκε να δρομολογήσει μια διεξοδική ανάλυση του διοικητικού φόρτου των γεωργών, ώστε να εντοπιστούν τομείς που επιδέχονται βελτίωση. Μεταξύ άλλων, με βάση επίσης τις παρατηρήσεις των κρατών μελών, τις οποίες συνέλεξε η Προεδρία του Συμβουλίου, καθώς και οργανώσεων γεωργών της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή υπέβαλε στις 22 Φεβρουαρίου 2024 ανεπίσημο έγγραφο σχετικά με ενδεχόμενες δράσεις με στόχο την απλούστευση, ως συμβολή στις συζητήσεις του Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας της 26ης Φεβρουαρίου 2024 επιβεβαίωσε την πολιτική του βούληση να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις ανησυχίες των γεωργών και, ως πρώτο βήμα, υποστήριξε σειρά μέτρων που περιλαμβάνονται στο προαναφερθέν ανεπίσημο έγγραφο της Επιτροπής, ως προτεραιότητα για τη βραχυπρόθεσμη αντίδραση στην τρέχουσα κρίση. Επέμεινε επίσης ότι είναι αναγκαία η επανεξέταση των βασικών πράξεων της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, η οποία θα πρέπει να ξεκινήσει το συντομότερο δυνατόν. Η Επιτροπή άκουσε επίσης προσεκτικά τις απόψεις που εκφράστηκαν στις 26 Φεβρουαρίου στη συνεδρίαση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατά την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την προτεινόμενη δέσμη μέτρων απλούστευσης για τους γεωργούς και τις εθνικές διοικήσεις.

Στόχος της πρότασης

Με τις προτάσεις αυτές, η Επιτροπή αποσκοπεί σε καλά στοχευμένες προσαρμογές των κανονισμών για τα στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ προκειμένου να αντιμετωπιστούν ορισμένες δυσκολίες κατά την εφαρμογή τους. Με αυτή τη στοχευμένη προσέγγιση, η Επιτροπή παρέχει μια πολύ σημαντική απάντηση στα προβλήματα που εντοπίστηκαν και τις ανησυχίες που διατυπώθηκαν, αποσκοπώντας παράλληλα στη διατήρηση και προάσπιση του συνολικού προσανατολισμού της τρέχουσας ΚΓΠ και του ρόλου της όσον αφορά τη στήριξη της ευρωπαϊκής γεωργίας κατά τη μετάβαση στη βιώσιμη γεωργία. Η Επιτροπή πιστεύει ότι αυτές οι στοχευμένες τροποποιήσεις θα διευκολύνουν την ταχεία έγκριση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Οι προσαρμογές εστιάζουν σε αλλαγές που θα είναι επωφελείς για τους γεωργούς από την άποψη της μείωσης του διοικητικού τους φόρτου, σε δυνατότητες ευελιξίας που θα επιτρέπουν στις εθνικές διοικήσεις να προσαρμόζουν την εφαρμογή ώστε να λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση των γεωργών, σε αλλαγές στην ισορροπία μεταξύ των απαιτήσεων αιρεσιμότητας και των εθελοντικών συστημάτων ώστε να παρέχονται κίνητρα για πράσινες πρακτικές, καθώς και στον καθησυχασμό των δικαιούχων όσον αφορά τη σταθερότητα της πολιτικής καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής των στρατηγικών σχεδίων. Για παράδειγμα, οι προσαρμογές που αφορούν την αιρεσιμότητα θα εξασφαλίσουν στα κράτη μέλη μεγαλύτερη ευελιξία κατά τη θέσπιση προτύπων ΚΓΠΚ σε εθνικό επίπεδο, απλουστεύοντας έτσι τον φόρτο για τους γεωργούς, π.χ. με την πρόβλεψη περισσότερων επιλογών σχετικά με τον τρόπο εκπλήρωσης των απαιτήσεων ή με την πρόβλεψη καλά στοχευμένων εξαιρέσεων ή παρεκκλίσεων, ιδίως σε περίπτωση δυσμενών καιρικών συνθηκών. Ο διοικητικός φόρτος των μικροκαλλιεργητών (έως 10 εκτάρια γεωργικών εκτάσεων, δηλαδή το 65 % των γεωργών) θα μειωθεί με την απαλλαγή τους από τις επισκέψεις ελέγχου για τον έλεγχο της τήρησης των απαιτήσεων αιρεσιμότητας. Ταυτόχρονα, το γεγονός ότι οι μικροκαλλιεργητές θα εξαιρούνται από την επιβολή κυρώσεων θα απλουστεύσει επίσης το διοικητικό έργο των κρατών μελών, καθώς οι εθνικές αρχές δεν θα είναι υποχρεωμένες να υπολογίζουν κυρώσεις που ενδεχομένως εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ορίου de minimis.

Όσον αφορά την πρόταση σχετικά με την αύξηση του αριθμού των τροποποιήσεων των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ, αναμένεται ότι θα δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προσαρμόζουν τα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ όποτε είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη οι μεταβαλλόμενες συνθήκες για τους γεωργούς. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι απαιτήσεις που δεν είναι πλέον δικαιολογημένες δεν θα παραμένουν σε ισχύ, για καθαρά διοικητικούς λόγους, και το σύστημα θα γίνεται απλούστερο.

Τα κράτη μέλη φέρουν την ευθύνη για την πλήρη αξιοποίηση των διατάξεων απλούστευσης με σκοπό τη μείωση του διοικητικού φόρτου των γεωργών.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις συνάδουν με τη γενική φιλοσοφία των βασικών πράξεων της ΚΓΠ που ισχύουν επί του παρόντος (κανονισμός σχετικά με τα στρατηγικά σχέδια και κανονισμός σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της ΚΓΠ). Ως εκ τούτου, η πρόταση συνάδει με τις υφιστάμενες διατάξεις πολιτικής.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η νομοθετική πρόταση προσαρμόζει περιορισμένο αριθμό διατάξεων των κανονισμών της ΚΓΠ που ισχύουν επί του παρόντος, οι οποίες κρίθηκαν συνεπείς με τις λοιπές πολιτικές της Ένωσης. Ως εκ τούτου, η πρόταση είναι συνεπής με τις λοιπές πολιτικές της Ένωσης.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Το άρθρο 43 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι ο κανονισμός τροποποιεί τους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/2115 και 2021/2116, οι οποίοι βασίζονται κυρίως σε αυτή τη νομική βάση.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει ότι η γεωργία αποτελεί τομέα συντρέχουσας αρμοδιότητας της Ένωσης και των κρατών μελών. Η Ένωση ασκεί την αρμοδιότητά της με την έκδοση διαφόρων νομοθετικών πράξεων, καθορίζοντας και εφαρμόζοντας με τον τρόπο αυτό μια ΚΓΠ της ΕΕ, όπως προβλέπεται στα άρθρα 38 έως 44 της ΣΛΕΕ. Οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/2115 και 2021/2116 αποτελούν μέρος του νομοθετικού πλαισίου της ΚΓΠ της ΕΕ. Προκειμένου να αμβλυνθούν ορισμένες δυσχέρειες, να επιτευχθεί απλούστευση και να μετριαστεί η επιβάρυνση των γεωργών, είναι αναγκαίο να τροποποιηθούν οι κανονισμοί αυτοί, και αυτό μπορεί να γίνει μόνο σε επίπεδο ΕΕ.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση τροποποιεί τους υφιστάμενους κανονισμούς μόνο στον βαθμό που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων που περιγράφονται ανωτέρω.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Δεδομένου ότι οι αρχικές νομοθετικές πράξεις είναι κανονισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, οι τροποποιήσεις πρέπει επίσης να εισαχθούν ως κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Λαμβανομένων υπόψη των εκτεταμένων διαμαρτυριών των γεωργών και για να αναλυθεί ο διοικητικός φόρτος των γεωργών, καθώς και για να εντοπιστούν τομείς που επιδέχονται βελτίωση, η Επιτροπή απηύθυνε επιστολή σε τέσσερις μεγάλες γεωργικές οργανώσεις σε επίπεδο ΕΕ ζητώντας τους να υποβάλουν προτάσεις μέτρων σε επίπεδο ΕΕ (ΚΓΠ και άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ) για τη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους γεωργούς. Παρόμοια επιστολή απέστειλε η βελγική Προεδρία του Συμβουλίου στους υπουργούς Γεωργίας, ζητώντας τους να επισημάνουν σε επίπεδο ΕΕ πτυχές που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους γεωργούς. Επίσης, η Επιτροπή Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου απέστειλε επιστολή στην οποία προσδιορίζονται έξι τομείς στους οποίους θεωρούν ότι απαιτείται συγκεκριμένη και άμεση δράση. Ο επείγων χαρακτήρας της παρούσας πρότασης δεν επέτρεψε να τηρηθεί η κανονική διαδικασία διαβούλευσης.

Η εν λόγω ad hoc διαδικασία διαβούλευσης που διήρκεσε μία εβδομάδα οδήγησε σε ευρύ φάσμα υποδείξεων και προτάσεων. Οι απαντήσεις από τις διοικήσεις όλων των κρατών μελών καλύπτουν ευρύ φάσμα, και ενώ ορισμένες αφορούν πρακτικά προβλήματα εφαρμογής και είναι εφικτές βραχυπρόθεσμα, πολλές είναι πολύ ευρείες και βαίνουν πέραν της μείωσης του διοικητικού φόρτου, της απλούστευσης της εφαρμογής ή της εξασφάλισης μιας σταθερής πολιτικής για τους γεωργούς. Η διαβούλευση με τις γεωργικές οργανώσεις οδήγησε σε εκκλήσεις για επείγουσα δράση με σκοπό την απλούστευση του διοικητικού φόρτου για τους γεωργούς, αλλά τόνισε επίσης την ανάγκη για ένα σταθερό και συνεκτικό πλαίσιο πολιτικής, προτείνοντας περαιτέρω μεταρρυθμίσεις με πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Ομοίως, η επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη προσδιόρισε ορισμένους βασικούς τομείς προτεραιότητας.

Η Επιτροπή διάρθρωσε τις προτάσεις που έλαβε σε πέντε ευρείς τομείς:

1. Μια πρώτη σειρά προτάσεων καλύπτει τη διαχείριση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και αφορά διαδικασίες σχετικά με την τροποποίηση των στρατηγικών σχεδίων (συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των επιτρεπόμενων τροποποιήσεων), την παρακολούθηση των επιδόσεων και την επανεξέταση (συμπεριλαμβανομένης της ετήσιας έκθεσης επιδόσεων), και ορισμένα στοιχεία του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (απλούστευση της μεθοδολογίας αξιολόγησης της ποιότητας του συστήματος παρακολούθησης εκτάσεων και χρήση φωτογραφιών με γεωσήμανση και γεωχωρικών εφαρμογών), καθώς και το σύστημα ελέγχου και κυρώσεων (συμπεριλαμβανομένου του εξορθολογισμού όλων των ελέγχων σε μια γεωργική εκμετάλλευση).

   Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε σε αυτή τη δέσμη προτάσεων με ορισμένες μη νομοθετικές δράσεις και συμπεριέλαβε ορισμένες στοχευμένες και περιορισμένες πρωτοβουλίες στην παρούσα πρόταση, ιδίως για τη διευκόλυνση της συχνότερης τροποποίησης των στρατηγικών σχεδίων για την

ΚΓΠ και την κατάργηση των ελέγχων αιρεσιμότητας για τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

2. Μια δεύτερη σειρά προτάσεων αφορά δράσεις του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ προς όφελος του περιβάλλοντος και του κλίματος. Πολλές προτάσεις αφορούν (δραστικές) αλλαγές στις απαιτήσεις αιρεσιμότητας και στους ελέγχους, αλλά συμπεριλήφθηκαν και άλλες προτάσεις, π.χ. σχετικά με τη μεταχείριση των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή τη δημοσιονομική διαχείριση των περιβαλλοντικών παρεμβάσεων.

   Η Επιτροπή έχει ήδη εγκρίνει προσωρινή και μερική παρέκκλιση από το πρότυπο ΚΓΠΚ 8, πρώτη απαίτηση, για το 2024 και τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/126 με προσαρμογές για το πρότυπο ΚΓΠΚ 1. Επιπλέον, η παρούσα πρόταση περιλαμβάνει ορισμένες στοχευμένες προσαρμογές της αιρεσιμότητας με σκοπό την αντιμετώπιση των ανησυχιών σχετικά με την εφαρμογή. Σκοπός της χειρουργικής αυτής προσέγγισης της Επιτροπής είναι η διατήρηση των γενικών στόχων πολιτικής του κανονισμού σχετικά με τα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ, όπως αντικατοπτρίζονταν στις αποφάσεις των συννομοθετών το 2021.

3. Μια τρίτη σειρά προτάσεων αφορά άλλες διατάξεις της ΚΓΠ πέραν του περιβάλλοντος και του κλίματος, όπως η επέκταση της συνδεδεμένης στήριξης, η αναβολή ή η κατάργηση της κοινωνικής αιρεσιμότητας ή οι αλλαγές στα καθεστώτα τομεακής στήριξης, τα μέτρα προώθησης και τη βιολογική γεωργία. Άλλες προτάσεις απαιτούν μια πιο ριζική επανεξέταση της γεωργικής πολιτικής της ΕΕ.

   Πολλές από αυτές τις προτάσεις βαίνουν πέραν της απλούστευσης και της βελτιωμένης εφαρμογής των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ. Επιπλέον, η Επιτροπή εμμένει στις βασικές κατευθύνσεις του κανονισμού σχετικά με τα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ, όπως η κοινωνική αιρεσιμότητα. Επίσης, αρκετές προτάσεις είναι ήδη εφικτές στο πλαίσιο του μεγαλύτερου περιθωρίου ελιγμών που παρέχεται στα κράτη μέλη βάσει του νέου μοντέλου υλοποίησης της ΚΓΠ.

4. Μια τέταρτη ομάδα προτάσεων αφορά τις ανησυχίες για το γεωργικό εισόδημα και ιδίως τη διαχείριση κινδύνων και κρίσεων· προτείνεται η διάθεση περισσότερων κονδυλίων της ΚΓΠ στη διαχείριση κρίσεων, η αναθεώρηση των διατάξεων της ΚΓΠ σχετικά με τη στήριξη των μέσων διαχείρισης κινδύνων και η λήψη μέτρων για τη βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα τροφίμων.

   Μολονότι οι αλλαγές στις δημοσιονομικές πτυχές της ΚΓΠ θα πρέπει να συζητηθούν στο πλαίσιο της προετοιμασίας του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, η Επιτροπή συμμερίζεται τις ανησυχίες σχετικά με το γεωργικό εισόδημα και προβλέπει δράσεις για τη βελτίωση της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα τροφίμων σε ξεχωριστό άξονα εργασίας.

5. Η πέμπτη και τελευταία σειρά προτάσεων αφορά κανονισμούς εκτός του πεδίου της ΚΓΠ, όπως εκείνοι για την αποψίλωση των δασών, την παρακολούθηση των δασών, τους υγειονομικούς κανόνες ή τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

   Η Επιτροπή εξετάζει μια σειρά συγκεκριμένων αλλαγών σε πράξεις εκτός της ΚΓΠ και επεξεργάζεται μη νομοθετικά μέτρα με στόχο την απλούστευση ή την

αποσαφήνιση ορισμένων κανόνων, ενώ άλλες αλλαγές της πολιτικής πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης κατά τη διάρκεια των εν εξελίξει νομοθετικών διαδικασιών.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Άνευ αντικειμένου (δεν χρησιμοποιήθηκαν εξωτερικοί εμπειρογνώμονες).

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Δεδομένου ότι η υποβολή της παρούσας πρότασης, η οποία αποσκοπεί στην αντιμετώπιση μιας κατάστασης κρίσης στον γεωργικό τομέα της ΕΕ, έχει επείγοντα πολιτικό χαρακτήρα, δεν έχει διενεργηθεί εκτίμηση επιπτώσεων, όπως προβλέπεται στο εργαλείο αριθ. 1 των κατευθυντηρίων γραμμών της Επιτροπής για τη «βελτίωση της νομοθεσίας», στο οποίο επισημαίνεται η σημασία που έχει η ευέλικτη και αναλογική εφαρμογή τους. Η παρούσα πρόταση αφορά μια σειρά στοχευμένων τροποποιήσεων των κανονισμών (ΕΕ) 2021/2115 και 2021/2116. Πολλές από τις περισσότερο φιλόδοξες προτάσεις όσον αφορά την αντιμετώπιση των ανησυχιών που σχετίζονται με τον διοικητικό φόρτο και τη σταθερή και αποτελεσματική εφαρμογή της ΚΓΠ, όπως υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της ad hoc διαδικασίας διαβούλευσης, δεν λαμβάνονται υπόψη. Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η σταθερότητα της πολιτικής έχει μεγάλη σημασία και «*επιβεβαιώνει τον σημαντικό ρόλο της μεταρρυθμισμένης ΚΓΠ στη στήριξη της γεωργίας της ΕΕ κατά τη μετάβαση σε ένα βιώσιμο μοντέλο γεωργίας, με παράλληλη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών, καθώς και της επισιτιστικής ασφάλειας.* Αυτό προκύπτει από την εκτενή εξωτερική αξιολόγηση των 28 εγκριθέντων στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ, που ζήτησε η Επιτροπή, η οποία αποτέλεσε τη βάση για την έκθεσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της 23ης Νοεμβρίου 2023: «Σύνοψη των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ για την περίοδο 2023-2027: κοινή προσπάθεια και συλλογική φιλοδοξία»[1], από την οποία έχει ληφθεί το ανωτέρω απόσπασμα. Στην εν λόγω έκθεση η Επιτροπή κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι «*[τ]α νέα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ αποτελούν κατάλληλο εργαλείο για την επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ με ολοκληρωμένο τρόπο, καθώς τα κράτη μέλη τα αξιοποιούν για να προετοιμαστούν και να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις σε ολόκληρη την επικράτειά τους, δίνοντας παράλληλα προτεραιότητα στους στόχους και χρησιμοποιώντας τους διαθέσιμους πόρους με αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο.*».

Ωστόσο, το πρώτο έτος εφαρμογής των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ κατέδειξε ορισμένα πρακτικά προβλήματα εφαρμογής. Για τον λόγο αυτόν, εκτός από τις μη νομοθετικές δράσεις, απαιτούνται ορισμένες περιορισμένες προσαρμογές του νομικού πλαισίου της Ένωσης για την ΚΓΠ, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και, ιδίως, να μειωθεί περαιτέρω ο διοικητικός φόρτος που συνδέεται με την εφαρμογή τους.

Διεξήχθη διεξοδική εκτίμηση επιπτώσεων για τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ που είχε συμφωνηθεί το 2021. Η αξιολόγηση αυτή συνόδευε τις προτάσεις που είχε υποβάλει η Επιτροπή το 2018[2]. Η εν λόγω εκτίμηση επιπτώσεων παρέχει επίσης σημαντικές πληροφορίες για τις προσαρμογές που περιέχονται στην παρούσα πρόταση. Πιο συγκεκριμένα, οι βασικές διαφορές μεταξύ των επιλογών που αξιολογήθηκαν το 2018 αφορούσαν την ισορροπία μεταξύ των προαιρετικών περιβαλλοντικών απαιτήσεων («οικολογικό πρόγραμμα») και των υποχρεωτικών περιβαλλοντικών απαιτήσεων («αιρεσιμότητα»). Μολονότι ο κανονισμός που

[1] COM (2023) 707 final της 23.11.2023.
[2] SWD (2018) 301 final της 1.6.2018.

εγκρίθηκε τελικά αποτελεί συνδυασμό και των δύο προσεγγίσεων, η εκτίμηση επιπτώσεων (σ. 35) καταδεικνύει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα και των δύο. Με βάση τις αλλαγές που έχουν επέλθει και τις εμπειρίες κατά το πρώτο έτος εφαρμογής, η Επιτροπή προτείνει μια επανεξισορρόπηση προς την κατεύθυνση μιας πιο εθελοντικής προσέγγισης.

- **Καταλληλότητα του κανονιστικού πλαισίου και απλούστευση**

Οι προτάσεις θα μειώσουν τον φόρτο ειδικά για τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, που είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις. Η πρόταση σχετικά με την εξαίρεση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων κάτω των 10 εκταρίων από τους ελέγχους αιρεσιμότητας αφορά το 65 % των δικαιούχων της ΚΓΠ.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ειδικότερα στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η παρούσα πρόταση δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Όπως ορίζεται στο άρθρο 128 του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ, έχει θεσπιστεί πλαίσιο επιδόσεων υπό την κοινή ευθύνη των κρατών μελών και της Επιτροπής. Το πλαίσιο επιδόσεων επιτρέπει την υποβολή εκθέσεων για τις επιδόσεις του στρατηγικού σχεδίου της ΚΓΠ κατά την υλοποίησή του και την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των εν λόγω επιδόσεων. Οι αλλαγές στην παρούσα πρόταση θα καλύπτονται από το εν λόγω πλαίσιο.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Άνευ αντικειμένου (το νομικό κείμενο είναι κανονισμός).

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η Επιτροπή προτείνει ορισμένες αλλαγές στην αιρεσιμότητα.

Περιλαμβάνεται γενική διάταξη που δίνει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να επιτρέπουν προσωρινές και στοχευμένες παρεκκλίσεις από ορισμένες απαιτήσεις αιρεσιμότητας δεδομένων των όλο και πιο απρόβλεπτων καιρικών συνθηκών που μπορεί να εμποδίσουν τους γεωργούς να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις, όπως για παράδειγμα με τις προθεσμίες σε ένα δεδομένο έτος. Για λόγους πληρότητας του πλαισίου επιδόσεων, παρακολούθησης και αξιολόγησης, η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο τα κράτη μέλη να ενημερώνουν την Επιτροπή ετησίως σχετικά με την εφαρμογή των εν λόγω προσωρινών παρεκκλίσεων σύμφωνα με το άρθρο 143 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, και ιδίως την παράγραφο 4 του εν λόγω άρθρου.

Τα κράτη μέλη θα έχουν επίσης τη δυνατότητα να προβλέπουν ειδικές εξαιρέσεις από τα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση της γης (ΚΓΠΚ) 5, 6, 7 και 9 για να καλύπτουν καταστάσεις στις οποίες υπάρχει κίνδυνος οι απαιτήσεις να αντιβαίνουν στους στόχους τους, για παράδειγμα λόγω ειδικών αγρονομικών καταστάσεων για ορισμένες

καλλιέργειες σε συγκεκριμένους τύπους εδάφους και συγκεκριμένες εδαφοκλιματικές συνθήκες ή λόγω ζημιών σε μόνιμους λειμώνες που προκαλούνται, μεταξύ άλλων, από θηρευτές ή χωροκατακτητικά είδη. Όσον αφορά τα επιμέρους πρότυπα ΚΓΠΚ, η Επιτροπή προτείνει να αφαιρεθεί από το πρότυπο ΚΓΠΚ 8 η υποχρέωση να διατίθεται ένα ελάχιστο ποσοστό αρόσιμης γης σε μη παραγωγικές εκτάσεις (γη υπό αγρανάπαυση) ή χαρακτηριστικά (φυτικοί φράκτες, δένδρα...), αλλά να διατηρηθεί η προστασία των υφιστάμενων χαρακτηριστικών του τοπίου. Αντ' αυτού, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να θεσπίσουν οικολογικό πρόγραμμα που θα παρέχει στήριξη στους γεωργούς για τη διατήρηση ενός ποσοστού αρόσιμης γης σε μη παραγωγική κατάσταση ή για τη δημιουργία νέων χαρακτηριστικών τοπίου. Με τον τρόπο αυτόν θα διασφαλιστεί ότι οι γεωργοί ανταμείβονται ειδικά για αυτές τις μη παραγωγικές εκτάσεις και τα χαρακτηριστικά που είναι επωφελή για τη βιοποικιλότητα στις γεωργικές εκτάσεις και γενικότερα στις αγροτικές περιοχές.

Όσον αφορά το πρότυπο ΚΓΠΚ 7 που απαιτεί αμειψισπορά, η Επιτροπή προτείνει να διατηρηθεί η αμειψισπορά, αλλά να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να προσθέσουν τη δυνατότητα εκπλήρωσης αυτής της απαίτησης με διαφοροποίηση των καλλιεργειών. Η διαφοροποίηση των καλλιεργειών συμβάλλει επίσης στη διατήρηση του εδαφικού δυναμικού, διασφαλίζοντας την ποικιλότητα των καλλιεργειών εντός ενός έτους και, ως εκ τούτου, προωθώντας έμμεσα την αμειψισπορά από το ένα έτος στο άλλο. Η Επιτροπή πιστεύει ότι η ευελιξία αυτή θα επιτρέψει στους γεωργούς που πλήττονται τακτικά από ξηρασία ή υπερβολικές βροχοπτώσεις να συμμορφώνονται με τον όρο αυτόν με τρόπο που είναι πιο συμβατός με τις πραγματικές συνθήκες της γεωργίας. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή αναγνωρίζει και τονίζει τα γεωπονικά οφέλη της αμειψισποράς. Για αυτόν τον λόγο, μέσω των οικολογικών προγραμμάτων ανταμείβονται και θα πρέπει να συνεχίσουν να ανταμείβονται πιο φιλόδοξες μορφές αμειψισποράς και διαφοροποίησης των καλλιεργειών, στις οποίες συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, η συμπερίληψη πρωτεϊνούχων καλλιεργειών στην αμειψισπορά, ώστε να ενισχύεται η ποιότητα του εδάφους και η ανθεκτικότητα των καλλιεργειών.

Η εφαρμογή του προτύπου για την κάλυψη του εδάφους σε ευαίσθητες περιόδους (πρότυπο ΚΓΠΚ 6) έχει προκαλέσει σημαντικές διοικητικές δυσκαμψίες και αβεβαιότητα για τους γεωργούς, οι οποίοι συχνά μιλούν για «γεωργία βάσει ημερολογίου» που δεν αναγνωρίζει την (αυξανόμενη) μεταβλητότητα του καιρού. Για να μείνει πιστή στο πνεύμα ευελιξίας των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ, η Επιτροπή προτείνει να διευκρινιστεί ότι η εφαρμογή αυτού του προτύπου αιρεσιμότητας θα εναπόκειται κυρίως στα κράτη μέλη.

Προτείνεται επίσης να αυξηθεί ο αριθμός των αιτημάτων τροποποίησης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ που μπορεί να υποβάλει ένα κράτος μέλος σε δύο ετησίως (από το ένα αίτημα ετησίως που ισχύει επί του παρόντος). Αυτό είναι αναγκαίο για την ταχύτερη αντιμετώπιση των μεταβαλλόμενων καταστάσεων για τους γεωργούς, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προκαλούνται από δυσμενή καιρικά φαινόμενα.

Για να μειωθεί ο φόρτος και να αυξηθεί η προβλεψιμότητα της στήριξης της ΚΓΠ για τους γεωργούς, προτείνεται η υποχρέωση των κρατών μελών να αξιολογούν αν πρέπει να τροποποιήσουν τα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ σε περίπτωση τροποποιήσεων ορισμένων νομοθετικών κειμένων της Ένωσης σχετικά με το περιβάλλον και το κλίμα και να κοινοποιούν στην Επιτροπή την εν λόγω αξιολόγηση εντός ορισμένης προθεσμίας να ισχύει μόνο για τροποποιήσεις νομοθετικών πράξεων που παρατίθενται στο παράρτημα XIII και αρχίζουν να ισχύουν το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Η υποχρέωση των κρατών μελών να περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο συμβάλλουν συνολικά περισσότερο στην επίτευξη του περιβαλλοντικού και κλιματικού στόχου που ορίζεται στο άρθρο 105 του

κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η πράσινη αρχιτεκτονική της ΚΓΠ συμβάλλει στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων εθνικών στόχων που καθορίζονται ή απορρέουν από τις νομοθετικές πράξεις που παρατίθενται στο παράρτημα XIII του εν λόγω κανονισμού και συνάδει με αυτούς εξακολουθεί να ισχύει. Επιπλέον, η Επιτροπή θα προβεί σε εκτίμηση της δυνατότητας των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ να μετριάσουν την κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2023-2027.

Προτείνεται να τροποποιηθεί ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116 ώστε να εξαιρεθούν οι μικροκαλλιεργητές με εκτάσεις που δεν υπερβαίνουν τα 10 εκτάρια από τους ελέγχους και τις κυρώσεις που σχετίζονται με την αιρεσιμότητα. Σκοπός είναι η ελάφρυνση, τόσο για τις εθνικές διοικήσεις όσο και για τους γεωργούς, του διοικητικού φόρτου που σχετίζεται με τους ελέγχους και την είσπραξη κυρώσεων, ο οποίος είναι υψηλότερος για τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε σύγκριση με τις μεγαλύτερες. Η εξαίρεση των μικροκαλλιεργητών από τους ελέγχους και τις κυρώσεις που σχετίζονται με την αιρεσιμότητα δεν θα επηρεάσει τους ελέγχους που διενεργούνται βάσει άλλης νομοθεσίας και αποτελούν μέρος των κανονιστικών απαιτήσεων διαχείρισης (ΚΑΔ). Επιπροσθέτως, οι δικαιούχοι που λαμβάνουν στρεμματικές ενισχύσεις στο πλαίσιο τόσο στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 όσο και προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης που υλοποιείται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και, ως εκ τούτου, υποβάλλονται σε ελέγχους αιρεσιμότητας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116, θα πρέπει να εξαιρούνται από τους ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης και από την επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες των κρατών μελών και των γεωργών ήδη σε σχέση με το έτος υποβολής αιτήσεων 2024, προτείνεται να εφαρμοστούν αναδρομικά οι τροποποιήσεις των προτύπων ΚΓΠΚ 6, 7 και 8, καθώς και η εξαίρεση από τις κυρώσεις για τους μικροκαλλιεργητές με γεωργικές εκτάσεις που δεν υπερβαίνουν τα 10 εκτάρια. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνονται μεταβατικές διατάξεις για το έτος υποβολής αιτήσεων 2024, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τροποποιήσεις στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ όσον αφορά τα πρότυπα ΚΓΠΚ 6, 7 και 8, προτού η Επιτροπή εγκρίνει τις εν λόγω αλλαγές σύμφωνα με το άρθρο 119 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115. Όσον αφορά το πρότυπο ΚΓΠΚ 8, η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να συνδέεται με την ύπαρξη οικολογικών προγραμμάτων που να καλύπτουν πρακτικές για τη διατήρηση μη παραγωγικών εκτάσεων, όπως η γη υπό αγρανάπαυση, ή οικολογικών προγραμμάτων για τη δημιουργία νέων χαρακτηριστικών τοπίου σε αρόσιμη γη. Ωστόσο, η δυνατότητα, μεταξύ άλλων από νομική άποψη, να προβλεφθεί αναδρομική εφαρμογή όσον αφορά τις τροποποιήσεις των προτύπων ΚΓΠΚ 6, 7 και 8 θα εξαρτηθεί από το ακριβές περιεχόμενο και την ημερομηνία έναρξης ισχύος των τροποποιήσεων που περιλαμβάνονται στον παρόντα κανονισμό. Επί του παρόντος, δεν μπορεί να αποφασιστεί αν μπορεί να προβλεφθεί η εν λόγω αναδρομική εφαρμογή. Ως εκ τούτου, οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 3 και του άρθρου 4 δεύτερο εδάφιο περιλαμβάνονται στην πρόταση εντός παρενθέσεων. Η σκοπιμότητά τους θα πρέπει να συζητηθεί με τους συννομοθέτες λαμβανομένων υπόψη του τελικού περιεχομένου και της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

2024/0073 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116 όσον αφορά τα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση, τα προγράμματα για το κλίμα, το περιβάλλον και την καλή διαβίωση των ζώων, τις τροποποιήσεις των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ, την επανεξέταση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και τις εξαιρέσεις από τους ελέγχους και τις κυρώσεις

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[3],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών[4],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[5] θεσπίζει κανόνες για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[6] θεσπίζει κανόνες σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής.

---

3 ΕΕ C […] της […], σ. […].

4 ΕΕ C […] της […], σ. […].

5 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

6 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).

(2) Παρά το γεγονός ότι οι εν λόγω κανονισμοί παρέχουν σημαντική ευελιξία στα κράτη μέλη και έχουν τη δυνατότητα να μειώσουν τον διοικητικό φόρτο των γεωργών, από το πρώτο έτος εφαρμογής των εν λόγω κανονισμών στην πράξη, μέσω των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ, κατέστη σαφές ότι είναι αναγκαίο να γίνουν κάποιες περιορισμένες προσαρμογές του νομικού πλαισίου της Ένωσης για την κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που συνδέεται με την εφαρμογή των εν λόγω σχεδίων και με τον έλεγχο ορισμένων απαιτήσεων.

(3) Επιπλέον, οι γεωργοί αντιμετωπίζουν ένα εξαιρετικό φάσμα δυσκολιών και αβεβαιοτήτων. Συγκεκριμένα, τα προηγούμενα έτη χαρακτηρίστηκαν από σημαντικό αριθμό ακραίων μετεωρολογικών φαινομένων, μεταξύ άλλων ξηρασίες και πλημμύρες σε διάφορα μέρη της Ένωσης. Τα φαινόμενα αυτά επηρεάζουν την παραγωγή και το εισόδημα και έχουν επίσης σημαντικό αντίκτυπο στην άσκηση και το χρονοδιάγραμμα των συνήθων γεωπονικών πρακτικών. Οι υψηλές τιμές της ενέργειας και των εισροών και οι αβεβαιότητες που προέκυψαν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, το κόστος διαβίωσης, ο πληθωρισμός, η πτώση της αξίας της παραγωγής σιτηρών το 2023 και η μεταβολή των διεθνών εμπορικών ροών οδήγησαν σε περαιτέρω αβεβαιότητες και πιέσεις για τους γεωργούς. Η ταυτόχρονη εμφάνιση αυτών των γεγονότων ασκεί μεγάλη πίεση στους γεωργούς να προσαρμόσουν τη διαχείριση των εκμεταλλεύσεών τους και την άσκηση των γεωπονικών πρακτικών, ως διαχειριστές φυσικών πόρων και ως οικονομικοί παράγοντες.

(4) Κατά συνέπεια, είναι αναγκαίο να αναθεωρηθούν και να απλουστευθούν ορισμένες διατάξεις των κανονισμών (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116, ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να προσαρμόζουν καλύτερα τα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ στις ανάγκες των γεωργών και να δοθεί μεγαλύτερη ευελιξία στους γεωργούς για την άσκηση των γεωργικών δραστηριοτήτων τους, λαμβανομένων υπόψη των αυξανόμενων προκλήσεων, του απρόβλεπτου χαρακτήρα των καιρικών συνθηκών και των οικονομικών αβεβαιοτήτων.

(5) Το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 απαιτεί από τα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε όλες οι γεωργικές εκτάσεις, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων που δεν χρησιμοποιούνται πλέον για παραγωγικούς σκοπούς, να διατηρούνται σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση. Τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίζουν, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, ελάχιστες απαιτήσεις για τους γεωργούς και άλλους δικαιούχους για κάθε πρότυπο καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης (ΚΓΠΚ) που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού σύμφωνα με τον κύριο στόχο των εν λόγω προτύπων όπως αναφέρεται στο εν λόγω παράρτημα. Ο στόχος της προστασίας του εδάφους και της ποιότητας του εδάφους που επιδιώκεται με τα πρότυπα ΚΓΠΚ 5, 6 και 7 επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, όπως ο τύπος του εδάφους, η επιλογή των καλλιεργειών, οι κλιματικές και καιρικές συνθήκες ή τα παλαιότερα και τρέχοντα συστήματα χρήσης γης και γεωργικά συστήματα, όπως η βιολογική γεωργία που απαιτεί διαφορετική προσέγγιση όσον αφορά ορισμένες εργασίες. Η πείρα δείχνει ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν περιπτώσεις στις οποίες η επιβολή ορισμένων απαιτήσεων χωρίς να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι παράγοντες αυτοί, όπως οι περιορισμοί του οργώματος ή οι υποχρεώσεις σποράς κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο σε ορισμένα εδάφη ή ορισμένες καλλιέργειες, ενώ υπάρχει ο κίνδυνος ακόμη και να αντιβαίνει στον στόχο της προστασίας του εδάφους. Το πρότυπο ΚΓΠΚ 9 απαγορεύει τη μετατροπή ή άροση των μόνιμων λειμώνων που

έχουν χαρακτηριστεί ως περιβαλλοντικά ευαίσθητοι σε περιοχές του δικτύου Natura 2000. Ωστόσο, η πείρα έχει δείξει ότι ενδέχεται να υπάρχουν εξαιρετικές καταστάσεις στις οποίες οι εν λόγω περιβαλλοντικά ευαίσθητοι μόνιμοι λειμώνες υφίστανται ζημίες, για παράδειγμα από θηρευτές ή χωροκατακτητικά είδη, και ενδέχεται να είναι αναγκαία η λήψη κατάλληλων μέτρων για την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων εξαιρέσεων από την απαγόρευση της άροσης των σχετικών περιοχών, με σκοπό την αποκατάσταση των εν λόγω μόνιμων λειμώνων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι απαιτήσεις του προτύπου ΚΓΠΚ 9 συμβάλλουν στην προστασία των οικοτόπων και των ειδών.

(6) Η αύξηση των ακραίων μετεωρολογικών φαινομένων και των περιπτώσεων ζημιών σε μόνιμους λειμώνες που έχουν χαρακτηριστεί ως περιβαλλοντικά ευαίσθητοι λόγω παραγόντων όπως οι θηρευτές ή τα χωροκατακτητικά είδη αυξάνει τη συχνότητα εμφάνισης συγκεκριμένων προβλημάτων στην εφαρμογή των απαιτήσεων των προτύπων ΚΓΠΚ 5, 6, 7 και 9, τα οποία πρέπει να αντιμετωπίσουν τα κράτη μέλη. Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος οι εν λόγω απαιτήσεις να είναι δυσανάλογες σε σχέση με την πραγματική συμβολή τους στον στόχο της προστασίας του εδάφους για τα πρότυπα ΚΓΠΚ 5, 6 και 7 και της προστασίας των οικοτόπων και των ειδών για το πρότυπο ΚΓΠΚ 9. Για να αποφευχθούν τέτοιες καταστάσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να θεσπίζουν ειδικές εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις των προτύπων ΚΓΠΚ 5, 6, 7 και 9 για να αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα προβλήματα κατά την εφαρμογή των εν λόγω προτύπων ΚΓΠΚ, με βάση αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, όπως οι τύποι εδάφους, οι καλλιέργειες ή τα γεωργικά συστήματα ή οι ζημίες σε μόνιμους λειμώνες, που προκαλούνται μεταξύ άλλων από θηρευτές ή χωροκατακτητικά είδη. Οι εν λόγω εξαιρέσεις θα πρέπει να είναι περιορισμένες όσον αφορά την έκταση που καλύπτουν και δεν θα πρέπει να παρεμποδίζουν τη συμβολή των εν λόγω προτύπων στους κύριους στόχους τους, οι οποίοι απαριθμούνται στο παράρτημα III του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

(7) Οι καιρικές συνθήκες και ο επακόλουθος αντίκτυπος στις συνθήκες που επικρατούν στις γεωργικές εκτάσεις μπορεί να εμποδίσουν τους γεωργούς και άλλους δικαιούχους να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις των προτύπων ΚΓΠΚ, όπως για παράδειγμα με χρονικές προθεσμίες και περιόδους για τις γεωργικές εργασίες, σε ένα δεδομένο έτος. Για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο οι γεωργοί να αντιμετωπίζουν τέτοιες απαιτήσεις και να υποχρεούνται, για παράδειγμα, να σπείρουν τις καλλιεργούμενες εκτάσεις τους έως μια συγκεκριμένη ημερομηνία, ενώ οι καιρικές συνθήκες κατά το δεδομένο έτος δεν επιτρέπουν την εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών ή μόνο με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο έδαφος, όπως η συμπίεση του εδάφους, τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά την εφαρμογή των ελάχιστων προτύπων που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, να έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν προσωρινές παρεκκλίσεις από τις εν λόγω απαιτήσεις. Οι εν λόγω προσωρινές παρεκκλίσεις θα πρέπει να περιορίζονται ως προς το πεδίο εφαρμογής τους στους γεωργούς και άλλους δικαιούχους ή στις περιοχές που πλήττονται από τις καιρικές συνθήκες και θα πρέπει να εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη μόνο επί όσο διάστημα είναι απολύτως αναγκαίες.

(8) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 προβλέπει ορισμένα στοιχεία και εργαλεία που βοηθούν τα κράτη μέλη να επιτύχουν τον ειδικό στόχο της συμβολής στην ανάσχεση και την αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας, στην ενίσχυση των οικοσυστημικών υπηρεσιών και στη διατήρηση των οικοτόπων και των τοπίων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του εν λόγω κανονισμού. Ένα από τα στοιχεία αυτά είναι το σύστημα αιρεσιμότητας. Ειδικότερα, το πρότυπο ΚΓΠΚ

8, το οποίο παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού, περιλαμβάνει διάφορες απαιτήσεις, μεταξύ των οποίων η υποχρέωση διάθεσης ορισμένου ποσοστού αρόσιμης γης σε μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά. Ο κύριος στόχος του προτύπου ΚΓΠΚ 8 είναι η διατήρηση μη παραγωγικών χαρακτηριστικών και εκτάσεων για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να σχεδιάζουν παρεμβάσεις που υποστηρίζουν αυτόν τον στόχο, για παράδειγμα οικολογικά προγράμματα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 4 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115. Εν μέσω των προκλήσεων και των αβεβαιοτήτων που απορρέουν από την ταυτόχρονη εμφάνιση ανεπιθύμητων συμβάντων και οικονομικών αβεβαιοτήτων, η πείρα έχει δείξει την ανάγκη προσαρμογής της ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων εργαλείων πολιτικής που συμβάλλουν στην προστασία και την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, ώστε να δοθεί μεγαλύτερη ευελιξία στους γεωργούς για να συμβάλουν στην επίτευξη αυτού του στόχου ανάλογα με την ιδιαίτερη κατάσταση της εκμετάλλευσής τους και να παρασχεθεί ενισχυμένη χρηματική αποζημίωση για την εν λόγω συνεισφορά.

(9) Ειδικότερα, δεδομένου ότι η υποχρέωση διάθεσης ενός ποσοστού αρόσιμης γης σε μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά περιλαμβάνεται επί του παρόντος στην πρώτη απαίτηση του προτύπου ΚΓΠΚ 8, όπως παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, οι γεωργοί που υποβάλλουν αίτηση για άμεσες ενισχύσεις και παρεμβάσεις που αναφέρονται στα άρθρα 70, 71 και 72 του εν λόγω κανονισμού υποχρεούνται να τηρούν την εν λόγω απαίτηση χωρίς να λαμβάνουν αποζημίωση για τις δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκαν ή για το διαφυγόν εισόδημα. Αυτό μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να συνεπάγεται σημαντική οικονομική επιβάρυνση για τους ενδιαφερόμενους γεωργούς και δικαιούχους, ιδίως λαμβανομένου υπόψη ότι δεν επιτρέπεται καμία καλλιέργεια ή ζωική παραγωγή στην αρόσιμη γη που προορίζεται για μη παραγωγικές εκτάσεις ή χαρακτηριστικά σύμφωνα με την πρώτη απαίτηση του προτύπου ΚΓΠΚ 8. Δεδομένων της επιβάρυνσης και των συνεπειών για ορισμένους γεωργούς και του εξαιρετικού φάσματος δυσκολιών και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν, η ανάγκη διατήρησης μη παραγωγικών εκτάσεων και χαρακτηριστικών σε αρόσιμη γη θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί καλύτερα μέσω ενός εργαλείου που θα παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία και, κυρίως, θα παρέχει κίνητρο με την αποζημίωση τουλάχιστον μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται και του διαφυγόντος εισοδήματος που συνδέεται με τις εν λόγω μη παραγωγικές εκτάσεις και χαρακτηριστικά. Κατά συνέπεια, το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη παρέχουν στήριξη για οικολογικά προγράμματα που καλύπτουν πρακτικές για τη διατήρηση μη παραγωγικών εκτάσεων, όπως η γη υπό αγρανάπαυση, και για τη δημιουργία νέων χαρακτηριστικών τοπίου, σε αρόσιμη γη.

(10) Ταυτόχρονα, το σύστημα αιρεσιμότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 θα πρέπει να προσαρμοστεί με την απαλοιφή της πρώτης απαίτησης του προτύπου ΚΓΠΚ 8, όπως παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού. Η υποχρέωση προστασίας των χαρακτηριστικών του τοπίου, καθώς και η απαγόρευση της κοπής φυτικών φρακτών και δένδρων κατά την περίοδο αναπαραγωγής και εξάρτησης των πτηνών, τα οποία επί του παρόντος αποτελούν μέρος των απαιτήσεων του προτύπου ΚΓΠΚ 8, θα πρέπει να διατηρηθούν ως μέρος του συστήματος αιρεσιμότητας, ώστε να διασφαλιστεί η προστασία των υφιστάμενων χαρακτηριστικών του τοπίου στις γεωργικές εκτάσεις.

(11) Θα πρέπει να παρασχεθεί στα κράτη μέλη πρόσθετη ευελιξία για την τροποποίηση των στρατηγικών τους σχεδίων για την ΚΓΠ, και παράλληλα να διασφαλιστούν η

σταθερότητα της στρατηγικής, η διαχειρισιμότητα των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και η διοικητική αποτελεσματικότητα της διαδικασίας τροποποίησης. Η πείρα δείχνει ότι μπορεί να μην είναι εύκολο να ληφθούν υπόψη οι ειδικές απαιτήσεις τόσο του ΕΓΤΕ όσο και του ΕΓΤΑΑ σε ένα αίτημα τροποποίησης. Ταυτόχρονα, ο αριθμός των τροποποιήσεων ανά ημερολογιακό έτος θα πρέπει να είναι περιορισμένος, ώστε οι γεωργοί και άλλοι δικαιούχοι να έχουν στη διάθεσή τους επαρκή χρόνο για να λάβουν υπόψη τις τροποποιήσεις, καθώς και για να περιοριστεί ο διοικητικός φόρτος για τα κράτη μέλη και να μπορέσει η Επιτροπή να αξιολογήσει τη συμβατότητα των τροποποιήσεων με το νομικό πλαίσιο της Ένωσης που ορίζεται στους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116, εντός των προθεσμιών που τίθενται στο εν λόγω νομικό πλαίσιο. Για τους λόγους αυτούς, ο μέγιστος αριθμός αιτημάτων τροποποίησης των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ θα πρέπει να αυξηθεί σε δύο ανά ημερολογιακό έτος.

(12) Σύμφωνα με το άρθρο 120 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αξιολογούν κατά πόσον τα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ πρέπει να τροποποιηθούν σε περίπτωση τροποποιήσεων των νομοθετικών πράξεων της Ένωσης που παρατίθενται στο παράρτημα XIII του εν λόγω κανονισμού και να κοινοποιούν στην Επιτροπή την αξιολόγησή τους εντός ορισμένης προθεσμίας. Δεδομένου ότι η υποχρέωση αυτή έχει αποδειχθεί επαχθής για τα κράτη μέλη και ότι οι προσπάθειες που θα χρειαστεί να καταβάλουν τα κράτη μέλη για την αξιολόγηση κατά την εναπομένουσα διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού των τρεχόντων στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ θα πρέπει να είναι περιορισμένες, η υποχρέωση δεν θα πρέπει να ισχύει για τροποποιήσεις των νομοθετικών πράξεων που παρατίθενται στο παράρτημα XIII και αρχίζουν να ισχύουν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2025.

(13) Η πείρα δείχνει ότι όταν συντρέχουν ταυτόχρονα πολυάριθμα ανεπιθύμητα συμβάντα, η κατάσταση γίνεται δύσκολη για τους γεωργούς, και απαιτείται επομένως αυξημένη ευελιξία και απλούστευση της εφαρμογής των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ, όσον αφορά ορισμένα πρότυπα ΚΓΠΚ που απαριθμούνται στο παράρτημα III του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

(14) Το πρότυπο ΚΓΠΚ 6 έχει ως κύριο στόχο να διασφαλίσει την προστασία του εδάφους σε περιόδους που είναι πιο ευαίσθητες μέσω ελάχιστης εδαφοκάλυψης για την αποφυγή ακάλυπτου εδάφους σε περιόδους που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες. Ένα ευρύ φάσμα παραγόντων επηρεάζει, σε μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι για άλλα πρότυπα ΚΓΠΚ, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των απαιτήσεων βάσει του εν λόγω προτύπου ΚΓΠΚ. Ειδικότερα, η ελάχιστη εδαφοκάλυψη μπορεί να εξασφαλίζεται με διαφορετικά μέσα, τα οποία εξαρτώνται όχι μόνο από τις κλιματικές και εδαφολογικές συνθήκες, αλλά και από παράγοντες όπως η επιλογή των καλλιεργειών και η διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου σε ένα δεδομένο έτος. Εξάλλου, ενδέχεται να υπάρχουν διαφορετικές ευαίσθητες περίοδοι, ιδίως ανάλογα με τις συγκεκριμένες εδαφοκλιματικές συνθήκες. Επιπλέον, όταν αποφασίζουν τι θα παραγάγουν, ιδίως δε τι θα σπείρουν, οι γεωργοί και άλλοι δικαιούχοι πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνουν υπόψη τόσο τις απαιτήσεις του προτύπου ΚΓΠΚ 6 όσο και τις απρόβλεπτες καιρικές συνθήκες. Δεδομένων των παραγόντων αυτών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να διαχειρίζονται με μεγαλύτερη ευελιξία τις εν λόγω απαιτήσεις του προτύπου ΚΓΠΚ 6, σε σύγκριση με άλλα πρότυπα ΚΓΠΚ, κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη συμβολή των απαιτήσεων αυτών στην επίτευξη του κύριου στόχου του εν λόγω προτύπου, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη μια σειρά παραγόντων, όπως οι εδαφολογικές και κλιματικές συνθήκες.

(15) Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να προσδιορίζουν τα κύρια στοιχεία του προτύπου ΚΓΠΚ 6 και να τα συνοψίζουν στα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ, σύμφωνα με το άρθρο 109 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει, σύμφωνα με τα άρθρα 13 παράγραφος 1 και 109 παράγραφος 2 και τα άρθρα 118 και 119 του εν λόγω κανονισμού, ότι το πρότυπο ΚΓΠΚ 6, όπως καθορίζεται από τα κράτη μέλη, είναι σύμφωνο, συνολικά, με τον κύριο στόχο του εν λόγω προτύπου ΚΓΠΚ.

(16) Κύριος στόχος του προτύπου ΚΓΠΚ 7 που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 είναι η διατήρηση του εδαφικού δυναμικού. Δεδομένου ότι η διαφοροποίηση των καλλιεργειών μπορεί επίσης να συμβάλει στη διατήρηση του εδαφικού δυναμικού, ενώ παράλληλα είναι απλούστερη για ορισμένους γεωργούς, δεδομένων των πολλαπλών πιέσεων και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν επί του παρόντος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιτρέπουν στους γεωργούς να συμμορφώνονται με το πρότυπο ΚΓΠΚ 7 και μέσω της διαφοροποίησης των καλλιεργειών. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να καθοριστούν ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών.

(17) Είναι σημαντικό η ΚΓΠ να συνεχίσει να συμβάλλει στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχεία δ) έως ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 μέσω των απαιτήσεων αιρεσιμότητας. Είναι επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί η σταθερότητα των απαιτήσεων αυτών ως κοινής βάσης αναφοράς για τα κράτη μέλη και τους γεωργούς. Ως εκ τούτου, οι απαιτήσεις αιρεσιμότητας θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν για όλους τους γεωργούς. Ωστόσο, ο διοικητικός φόρτος που συνδέεται με τους ελέγχους των απαιτήσεων αιρεσιμότητας, όπως προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116, μπορεί να είναι δυσανάλογα υψηλός για τους μικροκαλλιεργητές και τις εθνικές διοικήσεις. Ως εκ τούτου, εκτός από τις δυνατότητες ευελιξίας όσον αφορά τα πρότυπα ΚΓΠΚ 6, 7 και 8, θα πρέπει να μειωθεί, για τους μικροκαλλιεργητές και τις εθνικές διοικήσεις, ο φόρτος που συνδέεται με τους ελέγχους οι οποίοι προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116. Κατά συνέπεια, οι γεωργοί με μέγιστο μέγεθος εκμετάλλευσης που δεν υπερβαίνει τα 10 εκτάρια γεωργικής έκτασης δεν θα πρέπει να ελέγχονται στο πλαίσιο του συστήματος αιρεσιμότητας ως προς την τήρηση των κανονιστικών απαιτήσεων διαχείρισης βάσει του δικαίου της Ένωσης και τις καλές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες. Δεδομένου ότι οι μικροκαλλιεργητές αντιπροσωπεύουν το 65 % των δικαιούχων της ΚΓΠ, αλλά μόλις το 10 % περίπου της συνολικής γεωργικής έκτασης, αυτό θα απλοποιούσε το έργο πολλών γεωργών και εθνικών διοικήσεων, χωρίς να μειώσει σημαντικά τη συμβολή των απαιτήσεων αιρεσιμότητας στην επίτευξη των στόχων τους, δεδομένης της σχετικά μικρής γεωργικής έκτασης που διαχειρίζονται οι μικροκαλλιεργητές.

(18) Καθώς η γεωργική έκταση που διαχειρίζονται οι μικροκαλλιεργητές είναι περιορισμένη και οι κυρώσεις που μπορεί να τους επιβληθούν είναι γενικά χαμηλές, η επιβολή κυρώσεων θα μπορούσε να οδηγήσει σε δυσανάλογη επιβάρυνση για τις διοικήσεις των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, οι μικροκαλλιεργητές, οι οποίοι εξαιρούνται από τους ελέγχους, θα πρέπει επίσης να εξαιρούνται από την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις αιρεσιμότητας.

(19) Προκειμένου να αποφευχθούν οι υπερβολικές διοικητικές δαπάνες και επιβαρύνσεις που σχετίζονται με τους ελέγχους αιρεσιμότητας και πολλαπλής συμμόρφωσης, οι δικαιούχοι που λαμβάνουν στρεμματικές ενισχύσεις στο πλαίσιο τόσο στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 όσο και

προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης που υλοποιείται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[7] έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και, ως εκ τούτου, υποβάλλονται σε ελέγχους αιρεσιμότητας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116, θα πρέπει να εξαιρούνται από τους ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης και από την επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

(20) Ως εκ τούτου, οι κανονισμοί (ΕΕ) 2021/2115 και (ΕΕ) 2021/2116 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.

(21) [Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή εφαρμογή των μέτρων που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 6 στοιχεία α), β) και γ) του παρόντος κανονισμού, πρέπει να θεσπιστούν μεταβατικές διατάξεις όσον αφορά τις τροποποιήσεις των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη για έγκριση από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 119 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 το 2024 και όσον αφορά τις επιπτώσεις των εν λόγω τροποποιήσεων το 2024 πριν από την έγκριση των τροποποιήσεων αυτών από την Επιτροπή.]

(22) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει, δεδομένου του εξαιρετικού φάσματος δυσχερειών και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί, να αρχίσει να ισχύει επειγόντως την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

(23) [Προκειμένου να αποφευχθεί ο δυσανάλογος διοικητικός φόρτος για τους μικροκαλλιεργητές και τις εθνικές αρχές, η εξαίρεση από τις κυρώσεις που σχετίζονται με τη μη συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις αιρεσιμότητας ή προς τις απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης θα πρέπει να εφαρμοστεί αναδρομικά όσον αφορά το έτος υποβολής αιτήσεων 2024.]

(24) [Δεδομένου ότι το έτος υποβολής αιτήσεων 2024 άρχισε την 1η Ιανουαρίου 2024, το άρθρο 1 παράγραφος 6 στοιχεία α), β) και γ) του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να εφαρμοστεί για το έτος υποβολής αιτήσεων 2024, ώστε να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να εφαρμόσουν τις τροποποιήσεις που αναφέρονται εκεί για το έτος υποβολής αιτήσεων 2024,]

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

[7] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

α) στην παράγραφο 3 το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) “αρόσιμη γη”: γη καλλιεργούμενη για φυτική παραγωγή ή εκτάσεις διαθέσιμες για φυτική παραγωγή αλλά υπό αγρανάπαυση· επιπροσθέτως, καθ’ όλη τη διάρκεια της δέσμευσης, γη καλλιεργούμενη για φυτική παραγωγή ή εκτάσεις διαθέσιμες για φυτική παραγωγή αλλά υπό αγρανάπαυση που τελούν υπό καθεστώς παύσης σύμφωνα με το άρθρο 31 ή με το άρθρο 70 του παρόντος κανονισμού ή σύμφωνα με τα άρθρα 22, 23 ή 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου([*]) ή με το άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1698/2005 του Συμβουλίου([**]) ή με το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου([***]),

---

([*]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών (ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1999/1257/oj).

(**) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1698/oj).

(***) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).»·

β) στην παράγραφο 4 πρώτο εδάφιο, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) οποιαδήποτε έκταση της εκμετάλλευσης η οποία:

i) καλύπτεται από χαρακτηριστικά τοπίου που υπόκεινται στην υποχρέωση διατήρησης σύμφωνα με το πρότυπο ΚΓΠΚ 8 που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ, ή

ii) καθ’ όλη τη διάρκεια της σχετικής δέσμευσης του γεωργού, δημιουργείται ή διατηρείται ως αποτέλεσμα οικολογικού προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 31.

Εάν το αποφασίσουν τα κράτη μέλη, το «επιλέξιμο εκτάριο» μπορεί να περιλαμβάνει και άλλα χαρακτηριστικά τοπίου, υπό τον όρο ότι δεν επικρατούν και δεν παρεμποδίζουν σημαντικά την άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας λόγω της έκτασης την οποία καταλαμβάνουν στο αγροτεμάχιο. Κατά την εφαρμογή της εν λόγω αρχής, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν μέγιστο ποσοστό του αγροτεμαχίου που καλύπτεται από τα εν λόγω άλλα χαρακτηριστικά τοπίου.

Όσον αφορά τους μόνιμους λειμώνες με διάσπαρτα μη επιλέξιμα χαρακτηριστικά, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να εφαρμόσουν σταθερούς συντελεστές μείωσης για τον προσδιορισμό της έκτασης που θεωρείται επιλέξιμη,».

2) Το άρθρο 13 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλες οι γεωργικές εκτάσεις, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων που δεν χρησιμοποιούνται πλέον για παραγωγικούς σκοπούς, να διατηρούνται σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση. Τα κράτη μέλη καθορίζουν, σε εθνικό ή

περιφερειακό επίπεδο, τα ελάχιστα πρότυπα για γεωργούς και άλλους δικαιούχους για κάθε πρότυπο ΚΓΠΚ που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ σύμφωνα με τον κύριο στόχο των εν λόγω προτύπων όπως αναφέρεται στο εν λόγω παράρτημα. Κατά τον καθορισμό των προτύπων τους, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των σχετικών εκτάσεων, συμπεριλαμβανομένων των εδαφοκλιματικών συνθηκών, τα υφιστάμενα γεωργικά συστήματα, τις γεωργικές πρακτικές, το μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και τη διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τις χρήσεις γης και τις ιδιαιτερότητες των εξόχως απόκεντρων περιοχών.

Κατά τον καθορισμό των προτύπων ΚΓΠΚ 5, 6, 7 ή 9 που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ειδικές εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις των εν λόγω προτύπων. Οι ειδικές εξαιρέσεις από τα πρότυπα ΚΓΠΚ 5, 6, 7 ή 9 βασίζονται σε αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, όπως οι καλλιέργειες, οι τύποι εδάφους και τα γεωργικά συστήματα ή οι ζημίες σε μόνιμους λειμώνες που προκαλούνται, μεταξύ άλλων, από θηρευτές ή χωροκατακτητικά είδη, και είναι περιορισμένες όσον αφορά την έκταση που καλύπτουν. Οι ειδικές εξαιρέσεις θεσπίζονται μόνο στις περιπτώσεις και στον βαθμό που είναι αναγκαίες για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων κατά την εφαρμογή των εν λόγω προτύπων και δεν παρεμποδίζουν σημαντικά τη συμβολή καθενός από τα πρότυπα αυτά στους κύριους στόχους τους, οι οποίοι απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙΙ.»·

β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 2α:

«2α. Κατά την εφαρμογή των ελάχιστων προτύπων που καθορίζονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν προσωρινές παρεκκλίσεις από απαιτήσεις, όπως οι προθεσμίες και οι περίοδοι που καθορίζονται στα εν λόγω πρότυπα σε περίπτωση καιρικών συνθηκών που εμποδίζουν τους γεωργούς και άλλους δικαιούχους να συμμορφωθούν με τις εν λόγω απαιτήσεις σε ένα δεδομένο έτος. Οι εν λόγω προσωρινές παρεκκλίσεις περιορίζονται ως προς το πεδίο εφαρμογής τους στους γεωργούς και άλλους δικαιούχους ή στις περιοχές που πλήττονται από τις καιρικές συνθήκες και εφαρμόζονται μόνον επί όσο διάστημα είναι απολύτως αναγκαίες.».

3) Στο άρθρο 31 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 1α:

«1α. Στο πλαίσιο των οικολογικών προγραμμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη θεσπίζουν και παρέχουν στήριξη για προγράμματα που καλύπτουν πρακτικές για τη διατήρηση μη παραγωγικών εκτάσεων, όπως η γη υπό αγρανάπαυση, και για τη δημιουργία νέων χαρακτηριστικών τοπίου, σε αρόσιμη γη. Τα προγράμματα αυτά είναι προαιρετικά για τους ενεργούς γεωργούς και τις ομάδες ενεργών γεωργών.».

4) Το άρθρο 119 παράγραφος 7 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«7. Αίτημα τροποποίησης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ μπορεί να υποβληθεί δύο φορές ανά ημερολογιακό έτος, με την επιφύλαξη πιθανών εξαιρέσεων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό ή θα καθοριστούν από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 122. Επιπλέον, μπορούν να υποβληθούν τρία περαιτέρω αιτήματα τροποποίησης του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ κατά τη διάρκεια της περιόδου του στρατηγικού σχεδίου για την ΚΓΠ. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε αιτήματα τροποποίησης για την υποβολή των στοιχείων που λείπουν σύμφωνα με το άρθρο 118 παράγραφος 5.».

5) Στο άρθρο 120 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«Η παράγραφος 1 δεν ισχύει για τροποποιήσεις των νομοθετικών πράξεων που παρατίθενται στο παράρτημα XIII και αρχίζουν να ισχύουν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2025.».

6) Το παράρτημα III τροποποιείται ως εξής:

α) στον πίνακα, η καταχώριση για το «ΚΓΠΚ 6» αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«

ΚΓΠΚ 6	Ελάχιστη κάλυψη του εδάφους για την αποφυγή ακάλυπτου εδάφους σε περιόδους που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες, όπως καθορίζεται από τα κράτη μέλη(****).	Προστασία των εδαφών σε περιόδους που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες

(****) Τα κράτη μέλη μπορούν ιδίως να λαμβάνουν υπόψη τη βραχεία περίοδο βλάστησης που προκύπτει από τη διάρκεια και τη δριμύτητα της χειμερινής περιόδου στις σχετικές περιοχές.»·

β) στον πίνακα, η καταχώριση για το «ΚΓΠΚ 7» αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«

ΚΓΠΚ 7	Αμειψισπορά σε αρόσιμη γη, εκτός από καλλιέργειες που καλλιεργούνται κάτω από το νερό. Τα κράτη μέλη μπορούν επιπλέον να αποφασίσουν να επιτρέψουν στους γεωργούς και σε άλλους δικαιούχους να συμμορφώνονται με αυτό το πρότυπο μέσω της διαφοροποίησης των καλλιεργειών(*****).	Διατήρηση του εδαφικού δυναμικού

(*****) Η αμειψισπορά συνίσταται σε αλλαγή καλλιέργειας σε επίπεδο αγροτεμαχίου (εκτός από την περίπτωση πολυετών καλλιεργειών, αγρωστωδών και άλλων ποωδών κτηνοτροφικών φυτών και γης υπό αγρανάπαυση), συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλα διαχειριζόμενων δευτερευουσών καλλιεργειών.

Με βάση την ποικιλομορφία των μεθόδων καλλιέργειας και τις γεωργοκλιματικές συνθήκες, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν στις οικείες περιοχές άλλες πρακτικές ενισχυμένης αμειψισποράς με καλλιέργειες ψυχανθών ή διαφοροποίησης των καλλιεργειών, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση και τη διατήρηση του εδαφικού δυναμικού σύμφωνα με τους στόχους του παρόντος προτύπου ΚΓΠΚ.

Κατά τον καθορισμό των απαιτήσεων διαφοροποίησης των καλλιεργειών, τα κράτη μέλη τηρούν τις ακόλουθες ελάχιστες απαιτήσεις:

- όταν το μέγεθος της αρόσιμης γης μιας εκμετάλλευσης κυμαίνεται μεταξύ 10 και 30 εκταρίων, η διαφοροποίηση των καλλιεργειών συνίσταται σε τουλάχιστον δύο διαφορετικές καλλιέργειες στην αρόσιμη γη της εκμετάλλευσης. Η κύρια καλλιέργεια δεν καλύπτει περισσότερο από το 75 % αυτής της αρόσιμης γης.

- όταν το μέγεθος της αρόσιμης γης μιας εκμετάλλευσης υπερβαίνει τα 30 εκτάρια, η διαφοροποίηση των καλλιεργειών συνίσταται σε τουλάχιστον τρεις διαφορετικές καλλιέργειες στην αρόσιμη γη της εκμετάλλευσης. Η κύρια καλλιέργεια δεν καλύπτει πάνω από το 75 % αυτής της αρόσιμης γης και οι δύο κύριες καλλιέργειες δεν καλύπτουν από κοινού πάνω από το 95 % αυτής της αρόσιμης γης.

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από τις υποχρεώσεις βάσει αυτού του προτύπου εκμεταλλεύσεις:

α) όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75 % της αρόσιμης γης χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών, ως γη υπό αγρανάπαυση, καλλιεργείται με ψυχανθή ή υπόκειται σε συνδυασμό των χρήσεων αυτών,

β) όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75 % της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης αποτελεί μόνιμο λειμώνα, χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών ή για καλλιέργειες κάτω από το νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας ή υπόκειται σε συνδυασμό των εν λόγω χρήσεων, ή

γ) με μέγεθος αρόσιμης γης έως 10 εκτάρια.

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν ανώτατο όριο έκτασης που καλύπτεται από μία μόνο καλλιέργεια για την αποφυγή μεγάλων μονοκαλλιεργειών.

Οι γεωργοί που έχουν πιστοποιηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/848(******) θεωρείται ότι συμμορφώνονται με το παρόν πρότυπο ΚΓΠΚ.

_____

(******) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 150 της 14.6.2018, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj).»·

γ) στον πίνακα, η καταχώριση για το «ΚΓΠΚ 8» αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«

ΚΓΠΚ 8	— Διατήρηση χαρακτηριστικών του τοπίου — Απαγόρευση της κοπής φυτικών φρακτών και δένδρων κατά την περίοδο αναπαραγωγής και εξάρτησης των πτηνών — Προαιρετικά, μέτρα για την αποφυγή χωροκατακτητικών φυτικών ειδών	Διατήρηση μη παραγωγικών στοιχείων για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις

».

Άρθρο 2

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/2116 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 83 παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι γεωργοί που κατέχουν εκμεταλλεύσεις των οποίων η δηλωθείσα γεωργική έκταση σύμφωνα με το άρθρο 69 παράγραφος 1 δεν υπερβαίνει τα 10 εκτάρια εξαιρούνται από τους ελέγχους στο πλαίσιο του συστήματος που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.».

2) Στο άρθρο 84, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 έως 3 και από το άρθρο 85, οι γεωργοί που κατέχουν εκμεταλλεύσεις των οποίων η δηλωθείσα γεωργική έκταση σύμφωνα με το άρθρο 69 παράγραφος 1 δεν υπερβαίνει τα 10 εκτάρια εξαιρούνται από τις κυρώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 3 και στο άρθρο 85·».

3) Στο άρθρο 104 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), το σημείο iv) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«iv) όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, σε σχέση με τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τους δικαιούχους και τις πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί από τον οργανισμό πληρωμών στο πλαίσιο της εφαρμογής των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, με εξαίρεση τα άρθρα 96 και 97 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 όσον αφορά τους δικαιούχους που υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 83 του παρόντος κανονισμού·».

[Άρθρο 3

Μεταβατικές διατάξεις

1) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 119 παράγραφος 8 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, η ημερομηνία έναρξης ισχύος των τροποποιήσεων των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ όσον αφορά το ΕΓΤΕ που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη προς έγκριση από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 119 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού όσον αφορά το έτος υποβολής αιτήσεων 2024 σε σχέση με στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 6 στοιχεία α), β) και γ) του παρόντος κανονισμού δεν υπόκειται σε έγκριση της Επιτροπής.

2) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 119 παράγραφος 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν για το έτος υποβολής αιτήσεων 2024 ότι οι τροποποιήσεις των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ σε σχέση με στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 6 στοιχεία α), β) και γ) του παρόντος κανονισμού μπορούν να παράγουν έννομα αποτελέσματα πριν από την έγκρισή τους από την Επιτροπή. Για το στοιχείο που ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 6 στοιχείο γ) του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν την εν λόγω απόφαση μόνον εάν εφαρμόζουν, για το έτος υποβολής αιτήσεων 2024, πρόγραμμα που καλύπτει πρακτικές για τη διατήρηση μη παραγωγικών εκτάσεων, όπως η γη υπό αγρανάπαυση, ή για τη δημιουργία νέων χαρακτηριστικών τοπίου, σε αρόσιμη γη, όπως αναφέρεται στο άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Όταν λαμβάνουν αυτή την απόφαση, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τηρούνται οι γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, ιδίως η αρχή της ασφάλειας δικαίου, η αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων και η προστασία των εύλογων προσδοκιών των γεωργών και άλλων δικαιούχων, και ότι λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη των γεωργών και άλλων δικαιούχων να έχουν επαρκή χρόνο για να συμμορφωθούν με τις τροποποιήσεις.]

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

[Το άρθρο 1 παράγραφος 6 στοιχεία α), β) και γ) και το άρθρο 2 σημεία 2) και 3) ισχύουν για το έτος υποβολής αιτήσεων 2024.]

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Η Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*